Ч. 267. Четвер 14 (1) грудня 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

З Ради державної.

На вчерашнім засіданю палати послів поставили між иншими інтерпеляциї: пос. Мерунович до п. управителя міністерства торговлі в справі будови каналу Дунай-Одра-Висла в 1906 р. і до п. міністра скарбу в справі будівель для властий та інституций державних в Галичині; — пос. Штурм домагав ся видаленя з віденьского університету жидівских студентів з Росиї, яко докучливих зайдів, що викликують неспокій, та заказу імматрикуляциї жидівских студентів з Росиї на австрийских університетах.

Пос. Гофер поставив пильне внесенє о предложеню закона в справі нового управильнення відносин урядників державних, іменно же що до підвисшеня додатку активального і дочисленя єго до емеритури, зниженя часу служби до 35 літ, унормованя авансу, виданя прагматики службової і признаня додатку на дорожню. Опісля приступила палата до дальшої дискусиї над пильним внесенєм пос. Бакси в справі подій в Празі.

Пос. Гібеш обговорював особливо події з дня 28 падолиста в Славкові (Австерліц) а потім промавляв пос. Кльофач. Коли відчитував звіти о надужитях поліциї, викликали чеські радикали а за ними й Всенімці велику бучу, викрикуючи заєдно: До Біляндт-Райдт? Де міністер справ внутрішних? Закликати єго! Дайте єго сюди!

Віцепрезидент Кайзер гадав, що Кльофач вже скінчив, і уділив голосу молодоческому послови Бжезновскому. З лав чеських радикалів відозвали ся протести. Кльофач говорив дальше серед оплесків своїх товаришів. Рівночасно промавляв Бжезновский, але єго чули лиш стеноґрафи, котрі записували рівночасно бесіди двох послів. В палаті зробив ся великий неспокій. — Віцепрезидент Кайзер дзвонить, Всенімці кричать: Перервати засіданє! Закінчити! — Кльофач говорить дальше мимо того, що віцепрезидент прикликав єго до порядку.

На салю входить міністер справ внутрішних Біляндт-Райдт. Шенерер і Гапіх бють кулаками в пульпіти і кричать а пос. Іро верещить на ціле горло: Най жиє загальне право голосованя! Гофер бє книжкою об пульт. Наконець Кльофач скінчив свою бесіду серед оплесків своїх прихильників а рівночасно закінчив і пос. Бжезновский.

Опісля прийшло до бурливих сцен межи чеськими радикалами а Всенімцями. Коли трохи успокоїло ся, промавляв молодоческий посол Риба і обговорював події в Празі та перечив, немов Чехи орґанізували розрухи против Німців. — Пос. Штрайнер підніс, що демонстрациї в Празі були згори приготовлені против Німців, котрі дуже занепокоєні і вижидають охорони від правительства. — Пос. Кльофач домагав ся реформи празкої поліциї, котра всему винувата, а відтак виступив против висиланя войска до Чехії. Цілию того заряджения єсть відобрати Чехам сьміливість, Чехам, котрі при введеню нового закона виборчого мають бути покривджені. На тім дискусию замкнено. Промавляли ще посли Фрессель і Бакса, а відтак пильність внесеня відкинено.

Опісля приступлено до наради над пильним внесенєм пос. Сильвестра, щоби палата приступила сейчас до нарад над законом о продовженю закона о льокальних зелізницях до виданя нового закона в тій справі. — По ухваленю пильности внесеня забрав голос управитель міністерства зелізниць Врба і промавляв за принятєм предложеня, котре лежить в інтересі ліній зелізниць льокальних, як вже концесіонованих так і тих, що мають вже одержати концесию. Бесідник підносив конечність виданя нового закона в цїли зміни деяких перестарілих постанов. Закон ухвалено опісля з додатком, що новий закон має бути виданий до 31 грудня 1908. На тім засіданє закінчено а слідуюче назначено на нині.

---

12)

В американьских містах промислових.

Після Е. Гессе-Вартеґґа — зладив К. Вербин.

(Дальше).

5. В сторонах зеліза над Горішним озером.

В Пітсбурзї, в Буффальо, Клєвлєнді, Чікаґо, Ст. Паль, Дюлют і всюди, де би не прийти в Сполучених Державах, єсть зелізо, як Американці кажуть, „кінотом“ (keynote), значить ся, ключем до всего. Все в цілім промислі, не лиш в Америці, зводить ся остаточно до зеліза, а край, де нема зеліза та сполученого з ним вугля, не може ніколи стати великим краєм промисловим. Перейдім ся по наших европейских краях, а побачимо, що промисл розвинув ся найбільше в тих краях, де єсть зелізо, як в Анґлії, Німеччині, а відтак в Бельґії і Франциї. Оба перші краї виробляють річно около 10 мілїонів тон сирого зеліза, Бельґія мілїон а Франция 2 мілїони тон. Але в послідних трийцяти роках перевисшила Америка всї краї цілого сьвіта із послідного місця висунула ся на найперше, бо продукция зеліза виносила в 1903 р. аж 16 мілїонів тон, отже більше як ціла анґлійска і половина німецкої продукциї разом!

Зелізо то не така річ, котра би дуже займала читателя фейлєтонів, але оно сягає так глубоко в господарске житє цілих народів і поодинокого чоловіка, оно видвигнуло особливо Американців до так значної сили промислової і зробило їх здібними до такої конкуренциї з Европою, котра навіть і деякого читателя фейлєтонів ловить за кишеню подібно як курс цінних паперів на біржи. А коли який читатель, що має капітали (чого кождому з цілого серця желаємо), отворивши ґазету, дивить ся насамперед, як стоїть курс цінних паперів на біржи, то нехайже він так само й не поминає фейлєтонів про зелізо. З такими назвами та іменами як Пітсбурґ, Кернеґі, Шваб та Морґан стрічав ся певно вже неодин читатель в ґазетах та й не один чув вже може про великий труст сталевий, що обертає капіталом, числячим тисячі мілїонів і має цілу армію робітників в силї 160.000 мужа. Доходи того величезного підприємства виносили в послідних роках більше як 5 до 6 сот мілїонів корон.

Все то зробили зелізо і сталь а в послідній лінії величезні скарби зелізної руди, які скриває в собі благословенна земля американьска. Деж лежать тоті маси зеліза, як добувають їх на верх, як звозять їх до гут і фабрик сталі? Ціла продукция зелізної руди в Сполучених Державах виносила в 1903 р. около 30 мілїонів тон. О тій скількости можна виробити собі лїпше поняте, коли скажу, що всї кораблї цілого сьвіта не вистали би, щоби цілу ту масу відразу забрати! Але Американці дають собі з нею раду не лиш своїми кораблями, але й двічи своїми зелізницями та перевозять річно цілу тоту масу руди з копалень до гут, а звідтам до поодиноких фабрик зеліза і машин, до складів, а звідтам всїлякими дорогами на торги, до господарств кождого поодинокого властителя ґрунтового, ба, кождий чоловік носить при собі в виді ґузика від штанів, ножика або оправи від очиць на носї кусень такої переробленої руди, котра ще перед роком спочивала споконвіку в американьскій земли.

Таких покладів має Америка поки що чотири: в Пенсильванії, Верджінії, Алябамі а передовсім в сторонах Горішного озера. Кажу поки що, бо великий північний захід в многих частях ще не розслїджений, а хто може сказати, чи щастє, що так очевидно усьміхає ся Американцям, не дозволить якому дурному Єнкісови [1]) відкрити копальню з кілька сот або кілька тисячами мілїонів тон зелізної руди? Таже я сам дожив того, як Алябама була ще перед двайцятп роками бавовняною державою зі стотисячами чорних робітників на плантациях і як внаслідок відкритя зелізної руди на півночи держави настали нові великі міста. В 1885 р. переїздив я через ті сторони і задержав ся в новім місті, що називало ся Бермінґем; оно вже мало пять тисячів душ і тисяч домів, але довкола був ще праліс, а люди навіть не мали ще часу викорчувати на улицях величезні старі дерева! Всї густлери розщибали ся за своїми інтересами і їм було байдуже про тоті величезні пні, на котрі спотикали ся що хвиля. Тепер стоять там великі гути і фа-

[1]) Так називають американьских богачів і взагалї Американців. Слово „Єнкіс“ (Yankees) пішло від перекрученого Індиянами та мурипами слова English (інґліш=анґлійский) на Yenglees, Yangles і т. д.

Войскові бунти в Росиї.

Здає ся, що нинї вже не може бути й сумнїву о тім, що армія росийска розбита зовсїм на революцийні табори а тим самим і ослабла дуже значно, коли таки й не зовсїм упала, тота сила, що держала доси при купі так величезну державу. Річ певна, що цїла армія росийска розпала ся нинї на дві великі части: революцийну, котра в ріжних сторонах держави викликує бунти, і вірну теперішному правительству, котра ще не відказала послуху властям державним. Як велика єсть сила одної і другої части, і котра евентуально взяла би верх, годї нинї сказати; але в виду того, що революцийний рух запанував як в маринарцї так і в сухопутній армії, в лїнійних полках і ґвардиї, в артилєриї і саперах, можна припускати, що більша часть росийскої армії єсть революцийно настроєна.

Що бунти серед войска проявили ся доси в ріжних сторонах европейскої Росиї з більшою або меншою силою, о тім знає ся вже досить докладно; годї навіть спамятати всї ті місцевости в европейскій Росиї, де збунтували ся ґарнїзони. Але що діє ся в Сибіри, а головно в Манджуриї, о тім мало доси було звістно. Аж тепер надходять звідтам застрашаючі вісти. Серед цїлої майже 400-тисячної армії запанував дух революцийний. Можна собі подумати, що буде, коли тота армія верне в рідні сторони! А що мусить вернути чи по доброму чи насильно, о тім нема сумнїву.

Найновійші депеші з далекого всходу рознесли страх не лиш по Росиї, але й по цїлий Европі. З Петербурга через Льондон наспіла слїдуюча вість: Росийске міністерство війни одержало страшну вість з Манджуриї. Ц ї л а а р м і я м а н д ж у р с к а в п о в н і й в о р о х о б н и. Ґенералів і старших офіцирів увязнено.

„Fremdenblatt“ одержав через Париж слїдуючу телєґраму з Шанґаю: М а н д ж у р с к а а р м і я з а я в и л а с я з а р е в о л ю ц и є ю. М н о г и х о ф і ц и р і в у б и т о. В е л и к е ч и с л о н и з ш и х о ф і ц и р і в п р и л у ч и л о с я д о з б у н т о в а н и х в о я к і в. Поодинокі полки прогнали своїх командантів і вибрали собі нових проводирів. В о й с к о х о ч е з а в с я к у ц ї н у в е р н у т и д о Е в р о п и.

Про саму ворохобню поки що нема ще докладних вістий. До Daily Telegraph доносять лиш, що ворохобня вибухла була в ночи з 29 на 30 падолиста. Відділ кавалєриї ґен. Мандаринова впав був в ночи до Харбіна та обсадив касарню, в котрій були збунтовані вояки і арештував 300 бунтівників. Вірні войска серед темноти стріляли до себе. Остаточно ворохобники обступили зі всїх сторін відділ Мандаринова і мимо стріляня з мітралєз поступали дальше наперед. Тимчасом в ріжних сторонах міста вибух огонь. В перших годинах досьвіта лежало на улицях самих Росиян 400 убитих або ранених. Від тої пори рабунки і убийства повтаряють ся що ночи.

Вісти полїтичні.

Справи парляментарні. — Арештованя в Клядні — Грецкий король у Відни — Положенє в Македониї.

Як зачувати мають, засїданя Ради державної потягнути ся аж до суботи дня 16 с. м., а відтак буде палата послів відрочена на сьвяточні ферии аж до 16 січня. Проґрама праць палати так представляє ся: Довша дискусия відбуде ся над пильним внесенєм послів Штравхера і Скедля в справі додатку на дорожню для урядників на Буковинї, бо і посли других країв будуть того жадати. Відтак буде переведена дискусия над піврічною провізориєю буджетовою а наконець має бути ухвалений ще перед сьвятами закон о маринарцї торговельній.

Посли рускі: Барвіньский, Василько і Романчук були на авдиєнциї у п. мінїстра справ внутрішних, ґр. Біляндт-Райдта і предложили єму жаданя народу руского в справі реформи виборчої.

З Праги доносять: В копальнях вугля коло Клядна арештовано богато мужів довіря социялїстичних орґанїзаций гірничих. „Pravo lidu“ нотує до трох днів вже третий случай арештованя а „Narod. Listy“ доносять, що судия слїдчий краєвого суду, Курш, виїхав до кляднеиьского ревіру, щоби там вести дальші доходженя і зарядити дальші арештованя. Всїх доси арештованих відставлено під ескортою жандармериї до суду краєвого. Арештованя ті стоять в звязи з послїдними подіями в Клядні. Перед кількома днями прибуло до Клядна кілька відділів войска і численні постерунки жандармериї.

Грецкий король Юрий принимав минувшої суботи підчас своєї гостини у Відни мінїстра справ заграничних ґр. Голуховского на довшій авдиєнциї. Вечером о 9 год. від'їхав король зі своєю дружиною через Понтафель до Венециї, звідки разом з королевою Ольгою поїхав в дальшу дорогу до Атин.

З Солуня доносять до Pol. Corr., що там в послїдних днях відкрито на мурі недалеко католицкої церкви прибиту відозву до музулманів, взиваючу їх, щоби они п і м с т и л и с я з а н е д а в н у д е м о н с т р а ц и ю ф л ь о т і виступили против християн та всїх Европейцїв. Письмо і стиль тої відозви вказують без сумнїву на то, що єї уложив і написав якийсь Турок. В турецких кругах говорять однакож, що тоту дуже підбурюючу відозву уложив якийсь Болгарин в тій цїли, щоби Турків скомпромітувати. Відозва тота, хоч всї розважнійші Турки дуже на то обурені, зробила вже своє, бо серед великого множества магометан а головно в турецкім войску знайшла голосний відгомін та викликала вже роз'ярене на християн, в наслїдок чого в містї настав великий переполох.

Росийский капітан ґвардиї а майор в зреформованій жандармериї македоньскій Певцов заявив редакторови одної з софійских ґазет, що положенє в Македонії в порівнаню з часами перед реформою значно поправило ся і від часу, коли в Македониї перебувають цивільні аґенти заграничних держав, число злочинів значно зменшило ся. Гільмі-паша карає строго всїх урядників турецких, котрі допускають ся якогось надужитя, а від коли жандармерию зреформовано і жандармам збільшено платню, нема вже случаю, щоби они вимушували окуп від бідних людий.

Н о в и н к и.

Львів. дня 13-го грудня 1905

— **Урядовий вістник для торговлї і промислу** почне виходити у Відни з початком 1906 р. і буде містити всї дотичні закони, розпорядженя

брики сталї та машин, люди добувають там три мілїони тон руди, перерабляють єї і заосмотрюють бавовняні держави на полудни всїм тим зелїзом, якого їм потреба.

Але що значать тоті три мілїони в порівнаню з величезними покладами руди довкола західної половини Горішного озера в Мічіґенї, Вісконзінї а передовсїм в Міннесотї! Лиш одно пасмо горбів, зване Массабе, криє там в собі кількасот мілїонів тон руди! Ті поклади відкрито лише що в 1893 р. а вже з кождим роком добувано там о один або два мілїони більше, так, що в 1903 р. добуто аж 13 мілїонів тон, або більше як у всїх копальнях зелїзної руди в цїлій Нїмеччинї! У всїх копальнях Горішного озера від часу їх відкритя перед якими двайцяти роками аж до нинї видобуто там около 250 мілїонів тон. Там в тім західнім кутї Горішного озера викопано все то зелїзо, котрим Америка побудовала своїх 350.000 кільометрів зелїзниць і около 30.000 льокомотив та свої кораблї і машини!

Хтось би гадав, що цїла тота сторона, не більша як кількасот квадратових кільометрів, мусить бути заселена робітниками так, як приміром тота сторона, що межи містами Бермінґемом і Шеффільдом в Анґлії, і що там так повно людий як дерев в лїсї. Коли же я вибрав ся з Дюлют в ті сторони зелїза, побачив я, що правда, місцями ще й лїси та дерева, але на тих самотних просторах лиш кілька малих осель та дуже маленько людий. Ті многі мілїони тон руди добувають, бачите, на американьский лад самі сталеві робітники, значить ся, машини; машини набирають єї на вози і вивозять до пристаний в Дюлютї, Суперіорі та в Твогербурсї.

Розуміє ся, що в сторону копалень, де місто Верджінія найбільша місцевість, веде цїлий ряд зелїзниць. Я гадав, що коли приїду до згаданого міста, то побачу там подібні купи деревляних хат і невимощені улицї з подібним гулящим житєм, шинками, норами гри та з розпустними тінґель-танґлями, як перед роками у Верджінії в державі Невада, де були копальні срібла. Якаж була для мене несподіванка, коли я застав тут правильно збудоване, чисте місто з мурованими домами, банками, школами і церквами та добре вимощеними улицями! Подібно привітний образ представляють і иньші місточка та малі оселї, як н. пр. Гіббінґ, що основане ледви кілька лїт тому назад і має може кількасот жителїв.

Менї удало ся о стілько легко оглянути копальні, що всемогучий Джемс Гіль, основатель великої північної зелїзницї, дав менї до розпорядимости окремий поїзд а за товариша придав менї свого суперінтенданта копалень, п. Д. Фільбіна. Один із найтовстійших мурині́в варив нам їсти, при чім найлїпші куспї курят забирав для себе, бо їх не видко було на столї. Поїзд ставав, де ми лиш хотїли, а п. Фільбін не попускав ся мене, доки я аж не оглянув всїх копалень і не набив собі голови числами так, що она менї здавала ся як би тонна гематитового зелїза. Бо треба вам знати, що гематит то головна руда в сторонах Горішного озера. Було тут ще й кількасот мілїонів тон тої руди, з котрої роблять бессемерску сталь, але тоті поклади по найбільшій части вже викопані.

З поодиноких копалень найважнїйші і найбогатші в руду тоті, що довкола Верджінії і Гіббінґа в пасмі горбів Массабе. Їх відкрито случайно перед десяти роками при зрівнуваню шляху під зелїзницю до канадийскої границї. Кернеґі знюхав то зараз і подав таку суму, що цїлий округ копалень дістав ся в єго руки. Тимчасом властителї сусїдних ґрунтів шукали також за рудою та й знайшли деякі поклади і продавали руду всїляким гутам. Особливо одно місце, може сто квадратових кільометрів велике, показало ся богате в руду, а властитель правив за него 23 мілїонів корон. Кернеґі дивним дивом не хотїв купити; Рокфеллер, той найхитрийший зі всїх великих капіталїстів в Америцї, не міг зважити ся, аж прийшов Гіль, поклав властителеви на стіл чек на 20 мілїонів і став ся властителем зелїзного князївства.

(Дальше буде).

найвисшого трибуналу, огляд давнїйших розпоряджень і т. д. Крім того буде подавати вісти і розвідки з области торговлї і промислу. Наклад того видавництва, котре буде появляти ся в місячних випусках, буде полагоджувати фірма: Manz'sche Verlagsbuchhandlung у Відни.

— **Дрібні вісти.** На будову руского театру у Львові зложено в падолистї с. р. 1804 К 35 с. Цїлий фонд будови театру виносить 164.557 К 82 с. — В Дрогобичи відбудуть ся дня 18 с. м. загальні збори філії „Просьвіти". Початок о 1-ій годинї по полудни. — Особові ваґони цїлі з заліза виробляють ся тепер в Америцї. Першим товариством, котре тим займило ся, есть „Rapid-Transit-Company" в Новім Йорцї.

— **Премії Нобля.** Дня 10 с. м. відбула ся в Штокгольмі в присутности короля Оскара, мінїстрів і представителів властий торжественна роздача премій Нобля. Премії дістали: проф. др. Кох (область медициньских наук), Ленард (фізика), Баєр (хемія), Генрик Сенкевич (лїтература) і баронова Берта Сутнер (діяльність в хосен загального мира).

— **Посьвячене рускої бурси в Раві рускій** відбуло ся дня 8 с. м. при величезнім з'їздї селян з околицї. По богослуженю в церкві, відправленім о. Мазикевичем, посьвячено дім бурси. Сьвящеників було 17. Іменем комітету бурси промовив п. Сїдельник і передав ключі голові „Народного Дому" о. Сиротиньскому. По короткій промові о. Сиротиньского, промовляв о. Киприян іменем філії „Просьвіти" і кількох иньших сьвящеників. Торжество покінчило ся відсьпіванем гимну „Ще не вмерла Україна".

— **Перетелеґрафовуванє.** Висилка телеґрам на далекі віддаленя відбуває ся в той спосіб, що телеграфує ся до центральних стаций, звідтам висилають телеґраму до сусїдної центральної стациї, а та висилає телеґраму на місце призначеня. Приміром хтось подає телеґраму в якімсь місточку на Мораві до Бібрки в Галичинї. Телеграму цереймає телеґрафічна стация в Бернї і перетелеґрафовує єї до центральної стациї у Львові, а та подає телеграму дальше до Бібрки. Через трираз ове подаванє телеґрами може нераз змінити ся зміст телеґрами. Але навіть при невеликім віддаленю прим. з Бібрки до Золочева, перетелеґрафовує ся телеґраму у Львові. Через те і зміст може потерпіти і телеґрама спізнює ся і потреба на центральних стациях великого персоналу до перетелеґрафовуваня телеґрам. Тепер заведено в центральних урядах телеґрафічних у Відни, Празї і в Лїнцу новий спосіб сполуки дротів, подібно як в централях телефонїчних. Замість перспмати телеґраму і подавати єї дальше, злучує ся дроти дотичних двох стаций телеґрафічних і они можуть просто з собою кореспондувати, а по укінченю телеґрафованя розлучує ся дроти. То упрощене мають завести в слїдуючім роцї також у Львові, Сольногородї і в Бернї, а пізнїйше і в инших центральних стациях телеґрафічних.

— **Величезний пожар** навістив робітнї морского арсеналу в іспаньскім містї Каррарас коло Кадиксу. Огонь вибух о годинї 1-ій в ночи в ночи і знищив робітнї, а також два воєнні контрторпедовцї.

— **Дика служниця.** Анна Борис, служниця замешкала у Львові при ул. Слонечній ч. 22, викинула вчера рано о годинї 11-ій з вікна на подї II. поверха живого пса на уличний брук. Пес убив ся на місци.

— **Чиї коралї?** В Домажирі, городецкого повіта, арештувала жандармерия небезпечного злодїя Харламнія Шавалу, котрий продав там одній селяцї за 20 корон чотири шнурки коралїв, вартости около 200 корон. Коралї походять без сумніву з крадежи, а позаяк злодїй не хоче признати ся, кому їх украв, попросила жандармерия львівску полїцию о віднайдене пошкодованого.

— **Утеча небезпечного злодїя.** Жандармерия в Вадовицях оповіщує, що оногди на зелїзничім двірци висмикнув ся її з рук звістний сьвітовий злодїй Станислав Литвиньский або Гольцман. Утікаючи полишив Литвиньский в ваґонї свій подорожний куферок, в котрім найдено ріжні записки і злодїйскі знаряди. Після опису, має Литвиньский 19 лїт, виглядає елеґантно, від часу до часу появляє ся в ріжних містах, де записує ся в ґотелях як інжинїр і забавляючись весело, допускає ся сьмілих крадежий.

— **Величезна крадїж.** До дирекциї львівскої полїциї прийшло в послїдних днях завідомленє о великаньскій крадежи, довершеній у Відни в ночи з 8 на 9 с. м. в склепі ювілєра Антона Тресняка. Злодїї, на котрих слїд доси не попала полїция, украли 100 пар туркусових ковтків, 20 туркусових брошок, множество золотих обручок, дальше срібні ланцушки і всїлякі инші річи, вартости на звиж 25.000 корон.

— **Популярні виклади в Станиславові** відбудуть ся заходом викладової секциї руского товариства педаґоґічного в отсїм порядку: В недїлю 17 с. м. виклад проф. Василя Чайківского на тему: „Остаточне сформоване теперішного вигляду нашої землї". — В пятницю 22 с. м. виклад проф. дра Юліяна Гірняка на тему: „Фізика етеру з механїчного становища". — В недїлю 24 с. м. виклад п. Степана Чарнецкого на тему: „Музика Миколи Лисенка". (Ілюструвати виклад відограпем відповідних творів будуть пп. Денис Січиньский і др. Роман Перфецкий). — В недїлю 31 с. м. виклад проф. Платона Лушпиньского на тему: „Данте і єго божественна комедия". — Вступ по 10 сот. від особи; для учеників, міщан і селян безплатний. Дохід призначений на прив. школи, які удержує товариство педаґоґічне у Львові. Виклади будуть відбувати ся в салї „Рускої Бесїди" ул. Казимирівска ч. 10, I. поверх. Початок о годинї 6-ій вечером.

— **З судової салї.** Петро Іваньский, 36-лїтний зарібник, караний вже кілька разів за крадїж і инші злочини, устроїв у вересни с. р. в околици Сокаля більшу злодїйску виправу. Зачав від малого, забираючи в Добрачинї на шкоду одного з тамошних жидів срібний годинник і ріжні дрібницї. Перенїсши ся на слїдуючу ніч до села Потурицї, украв там вломивши ся до одного дому, два футра і богато дорогоцїнностий вартости около 700 корон. Ще тої самої ночи допустив ся вкінци крадежи в Завишни, де забрав з церковної скарбони 352 корон. Кілька днів по тих злочинах зловила єго жандармерия і він признав ся до злочину. За те ставав він вчера обжалований перед львівским судом присяжних. Крім него засїли на лаві обжалованих Пінкас Гольцман, візник з Сокаля і Антін Надїя, зарібник, обжаловані о співучасть в тих крадежах. По переведеній розправі засуджено Іваньского на 6 лїт тяжкої вязницї з постом що 14 днів і на віддане під полїцийний надзір по виходї з вязницї. Гольцмана і Надїю увільнено. Іваньский, невдоволений з того, що увільнено Гольцмана, почав так голосно жадати „иншої" розправи, що треба було аж 4 дозорців і директора вязницї, аби єго втихомирити. Єсть то вже єго дванайцята кара з черги.

— **„Академічний Дім"** у Львові стане в тих днях під дахом. Величавий двоповерховий будинок при ул. Супіньского напротив улицї Длуґоша звертає на себе увагу кождого прохожого, а коли єго викінчить ся, буде окрасою тої частини міста. Єго положенє дібране відповідно до цїли, якій має служити, бо лежить недалеко унїверситету і близько полїтехнїки, лише через цитадельну гору. Комітет будови „Академічного дому" розпоряджав 70 тисячами корон, коли приступав до купна ґрунту. Ґрунт коштував около 46 тисяч корон, а на будову остало около 25 тисяч корон. З такою малою квотою комітет зважив ся приступити до будови каменицї за 92.700 К. Крім того урядженє центрального огріваня і водопроводу буде коштувати ще кільканайцять тисяч корон. Треба би отже затягнути високу позичку на ту реальність, а позичка така, коли би єї взагалї одержано в потрібній висотї, відбилась би тяжко на інституциї, обчисленій на гуманїтарну цїль. В тій справі проф. Грушівский відзиває ся в „Літ.-наук. Вістнику" до нашої суспільности в Галичинї з просьбою помочи комітетови будови „Акад. Дому" складками. Всякі жертви належить висилати на адресу Наук. Тов. ім. Шевченка, в котрого зарядї стоїть „Акад. Дім".

— **Убийство для рабунку.** З Тарнобжеґа доносять: На полях, лежачих за коршмою, на „Тарнівскій воли" найдено оногди рано трупа убитого селянина Станислава Серафина з села Кржонтки. Скритоубийства допустили ся невислїджені доси злочинцї для рабунку, бо Серафин, повертаючи з роботи в Прусиї, мав при собі 1.400 корон.

— **Населенє нїмецких міст.** Послїдна народна перепись виказала, що в Нїмеччинї 34 міст мають більше як по 100.000, а 10 міст більше як по 200.000 мешканцїв. І так Берлин має 2,031.900 мешканцїв (в 1900 роцї 1,888.848), Гамбурґ 872.028, Монахів 537.8000, Липск 502.606, Вроцлав 470.018, Франкфурт над Меном 336.485, Нирнберґ 293.868, Штетин 230.572, Дрездно 514.283, Штутґарт 246.988 мешканцїв.

— **Самоубийство під колесами поїзду.** Недалеко стациї в Більску найдено в недїлю в ночи на зелїзничім насипі трупа мужчини з роторощеною головою. В помершім розпізнано відтак 33-лїтного Франца Тусиньского, шевця з Більска, вітця четверо дїтий. Здогадують ся, що він допустив ся самоубийства.

Телеґрами.

Відень 13 грудня. В мінїстерстві зелїзниць відбула ся конференция, скликана державною радою зелїзничою в справі проєктованого правительством підвисшеня належитостий манїпуляцийних зелїзничих.

Льондон 13 грудня. До „Daily Telegraph" доносять з Харбіна: Поведенє вояків супротив офіцирів єсть так ґрізне, що офіцири лиш рідко відважують ся виходити з помешкань. Перед кількома днями стріляли збунтовані вояки до транспорту мунїциї, котрий в наслїдок того по части вибух.

Льондон 13 грудня. До „Daily Telegr." доносять з Токіо: Правительство хіньске намірає удержувати в Манджуриї стотисячну армію. В Пекінї ведуть ся переговори в цїли позисканя японьских офіцирів до тої армії.

Константинополь 13 грудня. Нота Порти (вручена вчера амбасадорови Каліс) приймає всї жаданя, які містять ся в зборній нотї держав, між иншими також реформу фінансову з незначними змінами редакцийними. Крім того заявляє нота, що Порта сейчас по одержаню відповіди держав видасть ґенеральному інспекторови відповідні порученя. Повного залагодженя справи ожидають в найблизших днях.

Білград 13 грудня. Мінїстер справ заграничних Зуєвич подав ся до димісиї.

Вашінґтон 13 грудня. Бувший американьский повномочник в Сеули, котрий тепер перебуває в характері специяльного посла корейского цїсаря, заявив, що одержав депешу з Кореї доносячу, що цїсар уважає підписаний недавно договір з Японією за неважний, бо вимушений. Цїсар заявляє, що того договору не буде держати ся і що мабуть вибухнуть знову розрухи в Кореї.

Господарство, промисл і торговля.

— **Цїна збіжа у Львові дня 12 грудня:** Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·— до 8·20; жито 6·10 до 6·30; овес 6·20 до 6·40; ячмінь пашний 6·10 до 6·40; ячмінь броварний 6·60 до 7·—; ріпак 11·50 до 11·75; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 8·50 до 9·50; вика 7·70 до 8·20; бобик 6·30 до 6·50; гречка —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 50·— до 65·—; конюшина біла 50·— до 70·—; конюшина шведска 60·— до 75·—; тимотка 22·— до 28·—.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).